

Maria Heliste

LL, erikoistuva lääkäri
Hyks, ATEK
maria.heliste[a]fimnet.fi

UUSI PAINOS, TUTTUA ASIAA

► Uutta painosta Duodecimin kustantamasta anestesiologian ja tehohoidon oppikirjasta odotettiin kuusi vuotta. Kovinkaan paljon muutosta ei vanhaan sisällöllisesti ole tullut ja paikoin lauseet ja kappaleet ovat täysin identtisiä vanhan painoksen kanssa. Se ei tietenkään haittaa sinänsä, harva perusasia muuttuu kuudessa vuodessa, mutta vanhan asian uudelleen kirjoittaminen voisi tuoda ajoittain selkeyttä ja tuoreutta tekstiin.

Ulkoasuun sen sijaan on tullut positiivista uutta. Kirja on saanut enemmän kuvia ja värejä ja on näin ollen helppolukuisempi sekä kevyemmän näköinen. Se on lukijan kannalta tärkeää mutta usein aliarvostettua oppikirjoissa; pelkkä asia ei riitä, jos sitä ei jaksakaan lukea. Alaotsikointi on myös tarkentunut ja saanut numeroinnin, mikä helpottaa hakusanalla hakemista.

Kirja on tarkoitettu perusoppikirjaksi ja suunnattu enimmäkseen uraansa aloitteleville anestesiologeille. Näin ollen sen olettaisi olevan keittokirjamainen teos – ja näin uraani aloittelevana toivoisin sen olevan. Minulla ei vähäisen kokemukseni perusteella ole kompetenssia arvostella kaikkia kirjan osa-alueita, mutta obstetrinen anestesia on nyt vuoden kokemuksella jokseenkin tuttua ja esimerkiksi raskaana olevan

anestesiaa käsittelevä kappale on minusta paikoin ylimalkaisesti asioita toteava. Erikoistumistaan aloitteleva kun kaipaisi yksityiskohtien tarkkaa läpikäymistä, kuten mikä tulee olla MAP ja mitä anesteetteja tai muita lääkkeitä voi käyttää ja miksi. Sen toteaminen, että riittävästä verenpaineesta on syytä huolehtia, ei riitä, ellei muuten tiedä, mikä on riittävä verenpaine istukkaverenkierron turvaamiseksi. Sen sijaan farmakologiaosuus ja anestesiamenetelmäkappale ovat hyvin aloittelijamyönteisesti kirjoitettu.

Eräs asia, mitä useamman erikoistuvan kanssa olemme kirjaan kaivanneet, olisi lääkityskappale, johon olisi luettelomaisesti koottu anestesiologiassa yleisemmin käytetyt lääkkeet ja puudutteet. Läkkeitä kyllä käydään läpi useammassa kappaleessa ja anestesia-aineet ovat omana lukunaan, mutta hakemistotyyppistä kappaletta kirjassa ei ole. Se voisi olla rakennettu samaan tapaan kuten esimerkiksi Ensihoitopoppan ”Lääkkeet”-osa. Aloitteleva erikoistuva voisi siitä tarkastaa perustietoa, kuten annostelun, käyttötilanteet, haitat, maksimimäärät ja lyhyesti vaikutusmekanismien. Sitä voisi hyödyntää nopeana hakemistona myös myöhemmin uralla.

Toinen asia, mitä kaipaavat, olisi muutaman ongelmatilanteen hoidon

läpikäyminen omassa kappaleessaan. Kirjassa on luku harvinaisista reaktio-otavoista ja komplikaatioista, mutta esimerkiksi laryngospasmia ja sen hoitoa ei tässä yhteydessä käydä läpi. Se mainitaan kyllä useammassakin kohdassa kirjaa, mutta sen hoito käydään läpi vain KNK-anestesian ja lasten anestesian yhteydessä. Tässä ongelmatilannekappaleessa voisi käsitellä kootusti myös muita komplikaatiotilanteita sekä niiden hoitoa, kuten tahatonta totaalista spinaalipuutumista esimerkiksi epiduraalipuudutuksen laitossa.

On arvostettavaa ja hienoa, että Suomessa julkaistaan oppikirjoja ja lääketieteellistä kirjallisuutta omalla äidinkielellä. Se takaa sen, että lukija saa tietoa nimienomaan alan suomalaisista käytännöistä toisin kuin muilla kielillä julkaistuissa teoksissa. Mitään pahaa sanottavaa uudesta oppikirjasta ei ole. Se ei kuulu virallisesti enää erikoislääkärilentilukemistoon tai -vaatimukseen, mutta aivan varmasti siitä voi lukea ainakin perusteet. Ja ne on mukavampi lukea suomeksi. ■

On arvostettavaa ja hienoa, että meillä Suomessa julkaistaan oppikirjoja ja lääketieteellistä kirjallisuutta omalla äidinkielellä.

Per Rosenberg, Seppo Alahuhta, Leena Lindgren, Klaus Olkkola ja Esko Ruokonen (toim.)

Anestesiologia ja tehohoito, 3., uudistettu painos

Duodecim 2014.

Sidottu. EAN 9789516564046.

1 344 sivua. 126,75 €.